

De witte kamer

Samantha Stroombergen

DE WITTE KAMER

Als Léon en Hanna op het spoor komen van
een geraffineerde marteltechniek, dreigt er nog
een slachtoffer te vallen

ISBN 978-90-225-8320-3

ISBN 978-94-023-1110-5 (e-book)

NUR 330

Omslagontwerp: DPS Design & Prepress Studio

Omslagbeeld: © Ildiko Neer / Trevillion Images

Zetwerk: Mat-Zet bv, Soest

© 2018 Samantha Stroombergen en Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Proloog

4 mei, Nationale Dodenherdenking

Zijn zonden zouden niet zomaar vergeven worden.

‘Ik zoek de vergeving van Allah de Almachtige,’ fluisterde Parwiz Al-Saeed in het Arabisch. Hij had juist geprobeerd afscheid te nemen van zijn oude taal. Een nieuw begin betekende een nieuwe cultuur en die wilde hij volledig omarmen. Dit keer boden de melodieuze klanken hem echter troost. De taal van zijn moeder. De taal van zijn vader, die strijdend ten onder was gegaan. Zijn held. Zijn zwanenzang.

De gordel was zwaar en prikte in zijn huid. Kon hij maar terug in de tijd. Dan zou hij naar Duitsland zijn gegaan, Berlijn bijvoorbeeld. Amsterdam was een vergissing geweest, dat was hem nu pijnlijk duidelijk.

Hij haalde zijn neus op. Er stroomde snot over zijn bovenlip.

Schaamte. Zijn vader zou zich ook schamen voor Parwiz’ angst, dat moest haast wel.

Het was alweer jaren geleden dat *baba*, zoals hij zijn vader nog steeds noemde, hem voor het laatst aankeek, dwars over een uitzinnige menigte heen. Baba zat knielend met het kapmes van een beul boven zijn nek, zijn straf voor ongehoorzaamheid tegenover de rebellen. Toch liet hij zelfs op dat barre moment het hoofd niet hangen. Nee, hij stak zijn bebaarde kin naar voren, glimlachte, knipper-

de langzaam met zijn ogen: Het is goed zo, wees niet verdrietig. Niets dan moed, tot aan de laatste seconde.

Baba had zijn hoofd verloren en de rest van het gezin was gevlucht om aan een soortgelijk lot te ontkomen.

Vluchten kon dit keer niet. Het Monster wist waar ze waren. Altijd.

Ze zouden allemaal sterven als hij niet ging.

Een koor van blaasinstrumenten schalde over de Dam. De koning stond vooraan, samen met de koningin, tegenover een krans bij het Nationaal Monument. Parwiz herkende het koningspaar van tv. Hun ernstige gezichten op grote schermen, die het publiek een kans moesten bieden hen te zien. Ze stonden ver en toch dichtbij.

Parwiz wendde zijn blik af, zocht zijn weg verder naar het midden van de menigte.

Een traan gleed over zijn wang. Hij veegde hem niet weg.

Het koor viel stil. Een trompettist zette in. De klanken schel en uitgerekt.

‘Waarom?’ Parwiz wist nog precies hoe wanhopig hij zich voelde toen hij die vraag stelde. Hoe schor zijn keel was. ‘Waarom doe je dit?’

Het Monster moest lachen. ‘Is dat niet duidelijk?’

Dat was het niet. Niet voor Parwiz. Kwaad zit overal, dacht hij, niet alleen in Damascus. De rebellen waren duidelijk niet alleen.

De trompet hield op.

De klokken luidden. Zwaar, langzaam.

Stilte.

Kinderen. Ouderen. Iedereen bij elkaar, zwijgend, starend. Parwiz wrong zich langs hen heen, wat hem op verontwaardigde blikken kwam te staan. Iemand tikte tegen haar horloge, schudde haar hoofd.

Hij had het warm en rilde van de kou.

Baba, wat moet ik doen?

Parwiz ademde diep in. En schreeuwde.

‘*Allahu akbar!*’ Hij schreeuwde de woorden zo hard hij kon, Arabische woorden, want hij wist dat mensen daar bang voor waren. Dat had hij op het nieuws gezien. Bang was goed. Hoe meer mensen vluchtten, hoe minder schade hij kon aanrichten.

De mensen renden niet. Ze gilden niet. Ze leken traag uit een slaap te ontwaken, keken verward, geërgerd zelfs.

Parwiz ritste zijn jas open, stak zijn hand in de lucht, schreeuwde nog harder.

Zijn tranen veranderden van een kabbelend beekje in een woeste rivier.

‘Bom!’ riep een man. ‘Iedereen weg hier!’

Eindelijk werd de menigte wakker. Gegil, geduw, geren. Parwiz wist dat hij niet veel langer kon wachten.

Hij kon niet meer gered worden.

‘Ik zoek de vergeving van Allah de Almachtige,’ fluisterde hij. Zijn zwanenzang.

Hij drukte op de ontsteker.

De explosie hoorde hij niet meer.

1

Twee tieners met *crop tops* en torenhoge hakken verlieten pratend de vrouwentoiletten. Het gelach ebde weg. Hanna Gosselaer bleef alleen achter, maar stil was het niet. De muziek stond zo hard dat de met posters bezaaide muren meetrilden.

Had ze maar deodorant in haar tas gedaan. Ze deed haar arm omhoog en probeerde te ruiken of ze naar zweet rook. Daar werd ze niet wijzer van: alles rook hier muf en zuur.

Ze haalde een strip uit haar tas. Eén pil. Slechts één pil en haar pijn zou naar de achtergrond verdwijnen.

‘Lekker, meid.’ Een magere vrouw met sliertige haren en te weinig kleding was geruisloos de toiletten binnen komen lopen. Ze staarde ongegeneerd naar de strip in Hanna’s hand. ‘Wat is dat? Xtc? Heb je er eentje over?’

Ze sprak met dubbele tong en grijnsde breed, waardoor haar donkergele, puntige tanden zichtbaar werden. Hanna moffelde de strip snel terug in haar tas.

Nee. Ze zou de pijn verwelkomen als een oude vriend.

Zonder een woord te zeggen, zette ze een stap naar de deur en duwde die open. De warmte sloeg haar direct tegemoet. ‘Kutwijf,’ hoorde ze de vrouw mompelen voordat de deur achter haar dichtviel.

Het derde niet, woorden deden geen pijn.

Hanna zette een glimlach op. Ze baande zich een weg door de menigte en probeerde zo normaal mogelijk te lopen.

Ze vond Sophie precies waar ze haar had achtergelaten: aan de bar. Haar vriendin viel ietwat uit de toon tussen de rest van de kroeg-gangers. Ze droeg een nauwsluitende cocktailjurk die rechtstreeks uit de jaren vijftig leek te komen. Hanna stak met haar oversized trui, jeans en ontembare haren weer eens slordig bij haar af.

Sophie was in een geanimeerd gesprek verwickeld met drie jonge mannen. Leren jassen, kaalgeschoren hoofden en meer piercings in hun neuzen en oren dan Sophie aan sieraden bezat.

‘Jij!’ zei ze luidkeels. Haar wangen gloeiden rood op en haar honingblonde lokken dansten over haar schouders. ‘Waar was je? Je bleef een eeuwigheid weg. Ik begon al te denken dat je er stiekem vandoor was gegaan.’ Haar ogen glinsterden. ‘Eindelijk eens met een jongen mee of zo.’

‘Nee hoor, er was een rij,’ zei Hanna. Ze ging naast een boomlange kerel staan die ze niet kende. Ze forceerde een gaap. ‘Ik ga zo naar huis. Moe.’

‘O, kom op. We zijn hier net en we hebben morgen alleen college van negen tot tien. Je kunt daarna dus de rest van de dag in je bed liggen.’ Sophie keek haar mannelijke gesprekspartners aan. ‘Help me eens.’

Een van de jongens sloeg een arm om haar schouder.

‘Een heer komt nooit tussen twee vrouwen, schat.’ Hij knipoogde. Wat een kwal. Hij leek Hanna’s ergernis niet te zien en liet Sophie los, waarna hij zijn portemonnee uit zijn kontzak trok. ‘Wijn?’

Zonder op antwoord te wachten, draaide hij zich om naar de bar. De andere twee jongens leken ook niet veel zin te hebben om Sophie bij te vallen en begonnen over voetbal te praten.

Sinds ze de kroeg waren binnengestapt, had Sophie jongens om zich heen die haar maar al te graag een drankje aanboden. Zo ging

dat altijd. Haar outfits waren net iets flitsender, haar haren net iets glanzender dan die van Hanna. Sophie zei vaak hoe jaloers ze was op Hanna's donkerbruine krullen, maar andersom was dat net zo: haar vriendin leek altijd extra te stralen door haar zonnige, volle bos.

'De volgende keer blijf ik langer, beloofd,' zei Hanna. Ze stak haar rechterhand op en kruiste haar wijs- en middelvinger.

'Dat zeg je altijd.' Sophie schudde haar hoofd en ging dichterbij haar staan. 'Je bent de laatste tijd zo ráár aan het doen, Han. Zo... anders.'

Sophie werd vervelend als ze had gedronken. Dit was noch de plek, noch het moment om over gevoelens te praten. Ze voelde dat soort dingen nooit aan.

'Ik moet morgenochtend nog van alles voorbereiden,' zei Hanna. 'Ik heb niets gelezen voor Victimologie. Je weet dat het vreemd staat als ik niets heb gedaan.'

Ze probeerde te glimlachen. Blijkbaar slaagde ze er minder goed in haar masker te dragen dan ze dacht.

Alles zou beter zijn als ze de brief ontving waar ze zo al zo'n lange tijd op wachtte. Dan zou ze weer tot diep in de nacht dansen, tot de wereld tolde en haar benen haar niet meer konden dragen.

Het liefst zou ze bij haar thuis voor de deur blijven wachten, naast de brievenbus blijven slapen desnoods. Dat ene stukje papier zou ervoor zorgen dat ze verder kon met haar leven, daar was ze van overtuigd.

'Je bent altijd zo braaf. Je moet er juist gebruik van maken dat onze professor je oom is,' zei Sophie. Ze kneep haar ogen tot spleetjes, schoot in de lach. 'Mogen we een in ongenade gevallen onderzoeker eigenlijk professor noemen? Of toch liever onderzoeker Coeur?'

Hanna stelde zich haar ooms reactie voor als Sophie hem professor zou noemen. Die was vast goud waard. Ze draaide zich om naar de tafel waarop ze hun jassen en tassen hadden gelegd. De stapel was

het afgelopen uur flink gegroeid – háár jas lag natuurlijk helemaal onderop.

‘Goed, jij je zin, maar ik blijf nog even,’ vervolgde Sophie. Ze pakte een glas wijn aan van de jongen naast haar. Zijn blik bleef net iets te lang op haar borsten hangen. ‘Ik zie je morgen.’

Hanna aarzelde. Sophie had duidelijk een slok te veel op en ze wilde haar niet achterlaten bij onbekende mannen. Wat als...

‘Ga maar,’ drong Sophie aan. ‘Maak je geen zorgen. Onze lieve barman let wel op me. Toch, Sebas?’

Sebastiaan stroopte zijn mouwen op, pakte een bierglas en zette dat onder de tap. ‘Je maakt weer misbruik van me, mop,’ zei hij. Hij knikte naar Hanna. ‘Ik houd een oogje in het zeil. Dat hoort inmiddels bij mijn takenpakket.’

‘Zie je?’ zei Sophie. ‘Alles in orde.’

‘Stuur me een bericht als je vertrekt en zodra je thuis bent, goed?’

‘Je kent me.’ Sophie streek haar jurk glad en boog zich naar voren. Een korte omhelzing, een luchtkus. ‘Tot morgen.’

Ze greep de arm beet van de jongen die haar wijn had gegeven en begon geanimeerd te praten. Hanna keerde haar de rug toe, glipte langs lallende mensen die met de seconde meer wankelden en sloeg het velours gordijn voor de deur opzij.

Eenmaal in de frisse buitenlucht begon ze aan de zoektocht naar haar fiets. In de verte hoorde ze jongens naar elkaar schreeuwen. Een typische donderdagavond in een typische studentenstad. Eind september, de universiteiten en hogescholen waren weer begonnen.

Het feestgedruis liet Hanna koud. Ze was met haar hoofd in de hal voor de brievenbus, niet hier. Dat was al zo sinds een kleine maand geleden een kort nieuwsbericht over hém in de krant verscheen, waardoor iedere vezel in haar lichaam het zich herinnerde.

Over twaalf weken was het tien jaar geleden. Tien jaar geleden dat de pijn begon. De pijn die ze verdiende.

2

De vissen beten niet.

Léon Coeur doorboorde een worm met zijn haak en wierp de dobber uit. Hij was alleen. Het was bijna zes uur, een goddeloos tijdstip voor de meesten, maar niet voor hem. Nu Léon tweeënveertig was, begreep hij het nut van uitslapen steeds minder. Je leeft alleen met je ogen open, zei hij altijd tegen zichzelf. Daarnaast was hij er als rechercheur aan gewend geraakt vroeg op te staan.

Ook genoot hij van de rust, van het zachte klotsen van het water. Hij staarde naar zijn spiegelbeeld in de rimpelingen van het meer, naar zijn stoppelbaard en donkere haren. Het was hoog tijd dat hij zich weer eens schoor en naar de kapper ging. Zijn kapsel werd hem iets te wild, vooral door die vervloekte slag.

Hij sloot zijn ogen. Af en toe kwetterde er een vogel. Léon wist dat het niet lang meer kon duren voordat ze in een vol ochtendkoor zouden uitbarsten. Tegen die tijd zouden ook de eerste mensen verschijnen. Je kon de klok er praktisch op gelijkzetten. De meesten probeerden slaapdronken hun overenthousiaste honden in toom te houden. Anderen jogden een rondje voordat de werkdag zou beginnen.

Nog een half uur vrede.

Léon voelde in zijn jaszak. Op de tast frummelde hij zijn doosje

sigaretten open, haalde er een uit en klemde de sigaret tussen zijn lippen, terwijl hij met zijn vrije hand de aansteker aan de praat probeerde te krijgen. Nicotine, zijn enige slechte gewoonte.

Hij moest zijn vrouw Mirte vertellen waarom hij weer was begonnen.

De emmer naast hem was leeg. Hoewel hij hier bijna een uur zat, had nog geen enkele vis aan zijn aas geknabbeld. Het maakte hem niet uit. De voornaamste reden dat hij hier de laatste tijd kwam, was om zijn hoofd leeg te maken en vragen van Mirte te voorkomen.

Het was ongeveer drie weken geleden dat Postma, de teamleider van het TGO, Team Grootschalige Opsporing, hem zijn vonnis gaf: een schorsing. Alsof dat niet erg genoeg was, had ze hem een trap na gegeven door hem te dwingen college te gaan geven, om zijn expertise op de 'veelbelovende jeugd' over te brengen. Zo zei ze het echt. Ze was vast vergeten dat studenten liever twintig bier in de kroeg naar binnen tankten dan dat ze hun neus in de boeken staken. Hij kon ze geen ongelijk geven.

Sinds zijn vonnis begon Léon iedere ochtend in de buitenlucht: dan ging hij zogenaamd tien kilometer hardlopen of pakte hij de auto naar het Elsenburgerbos in Rijswijk om aan dit meer te vissen. Een dagdeel op de universiteit was niet vol te houden als hij dat niet deed. Hij haatte het. Dat was vast de reden dat ze deze straf hadden verzonnen, al zou Postma natuurlijk nooit toegeven dat ze hem dwars wilde zitten. Nee, ze hield de schijn op. 'Kennis delen', zo noemde ze het. Léon zou erom moeten lachen als het niet zo sneu was. Daar had hij zich niet jarenlang voor laten afbeulen.

Hij kon Postma's woorden dromen: 'Grijp deze kans aan. Toon wat goodwill, dat helpt echt bij het interne onderzoek. Ik hoor de verhalen uit de wandelgangen. Mensen denken dat die dode arrestant geen ongeluk was.'

Goodwill, wat dat ook moge betekenen. Alsof de Rijksrecherche

zijn ballen los zou laten als hij een semester Victimologie gaf. Maar Postma was er heilig van overtuigd dat het een buitenkansje was. Het had iets lugubers dat hij die zogenaamde kans te danken had aan een professor die lag te revalideren na een hersenbloeding.

Idioten.

Léon keek omhoog, naar de lucht die snel begon te betrekken, en vervolgens op zijn horloge. Verdomme zeg, hij had hier nog even willen blijven. Hij draaide aan de molen van zijn hengel om de dobber uit het water te krijgen, klemde het gevaarte onder zijn arm en griste de emmer van het gras. Dit zou de eerste bui in lange tijd worden, de bui die de nazomer zou verdrijven.

Hij liep haastig het bos uit naar het parkeerterrein en wurmde zich in zijn Volvo. Enkele ogenblikken later spatten de eerste druppels tegen zijn voorruit. De geur van nat zand drong zijn auto binnen via de openstaande deur. Hij verwisselde zijn stoffige sportschoenen voor zijn nette schoenen, die op de rijdersstoel lagen. In combinatie met zijn pak en stropdas kon hij doorgaan voor een man in functie en dat was precies zijn bedoeling.

Mirte mocht geen argwaan krijgen.

Hij boog naar rechts en opende het handschoenenkastje. Op de tast vond hij wat hij zocht: zijn werktelefoon. Geen berichten.

Hij kreeg de smartphone enkele maanden voor zijn schorsing. In tegenstelling tot zijn dienstwapen en politielegitimatie hoefde hij de telefoon niet in te leveren, want ‘dan blijf je in ieder geval bereikbaar’. Een mooie bijkomstigheid was dat de politie allerlei alerts op socialmediakanalen had geïnstalleerd, zodat hij toch nog een beetje in de gaten kon houden wat er in zijn stad gebeurde.

Hij deed zijn sleutel in het contactslot en moest een paar keer draaien voordat de motor hortend en stotend aansloeg. Op zijn gemak reed hij van de parkeerplaats af. Kiezelsteentjes sprongen omhoog tegen de lak van zijn auto.

De telefoon piepte. Hij stopte. Met één hand ontgrendelde hij het

scherm. Twitter-melding. Een wat oudere man met een bril en zijn hond op de profielfoto.

Laat je je hond uit, vind je een dode vent. Absurd! Politie snel ter plaatse. #Cronesteyn #politie #Leiden